

AIRISTON-VELKUAN KALASTUSALUEEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2010

Yleistä

Tammikuussa 2008 Airiston- ja Velkuan kalastusalueiden hallitukset laativat yhdistymissopimuksen ja toimittivat hakemuksen Varsinais-Suomen TE-keskuksen kalatalousyksikköön (nykyinen V-S ELY-keskus, kalatalouspalvelut) alueiden yhdistämiseksi. Kalatalousviranomaisen antoi hyväksymispäätöksen kesäkuussa 2008. Kalastusalueen järjestäytymiskokous pidettiin Raision kaupungintalolla 27.8.2008. Kalastusalueen ohjesääntö vahvistettiin kalatalousviranomaisen allekirjoituksilla 4.11.2008 (ohjesääntömuutos / kalastusalueen kokous 29.4.2009) Uuden kalastusalueen nimeksi tuli Airiston-Velkuan kalastusalue ja sen hallinnon kotipaikkana on Turun kaupunki. Kalastusalue käsittää yleispiirteittäin seuraavat vesialueet: Turun edustan merialue Pohjois-Airistolla, Askaistenlahti, Vapparin pohjoispuoli ja Rymättylän eteläkärjestä Mynälähdän pohjukkaan. Kalastusalueella on 1820 palstaa, joiden pinta-ala on yhteensä noin 52 600 hehtaaria. Vuosi 2010 oli toinen kokonainen toimintavuosi.

Hallinto ja toimihenkilöt

Vuonna 2010 kalastusalueen hallitukseen kuuluivat: Olavi Sahlstén (puheenjohtaja), Raimo Lehtimaa (varapuheenjohtaja), Ilmo Aalto, Juha Kääriä, Teijo Lindström, Raimo Narjus, Esa Reunanen, Heikki Saarinen, Anri Temonen ja Esa Tähti.

Isännöitsijän ja kalataloussuunnittelijan tehtäviä hoiti iktyonomi Timo Saarinen. Toimenkuvaan kuuluivat isännöitsijän perustehtävien lisäksi myös kalastuksenvälön organisointi ja käytännön valvontatehtävät sekä hanketoiminnan kehittäminen ja koordinointi.

Airiston-Velkuan kalastusalueen tilintarkastajana toimi HTM, JHT Teemu Peippo sekä varatilintarkastajana HTM Ilkka Tähtinen.

Kesätyöntekijät ja harjoittelijat

Suomen kalatalous- ja ympäristöinstituutista iktyonomiopiskelija Johanna Heikurinen oli palkattuna 2 kk ajaksi kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman päivityksiin. Iktyonomiopiskelija Jaakko Ahvenainen sekä luonto- ja ympäristöalan opiskelijat Miia Kaukonen ja Hanna Intovuori suorittivat harjoittelujaksojaan kalastusalueella toimintavuonna.

Kokoukset

Kalastusalueen vuosikokous pidettiin 14.10.2010 Louhisaaren kartanon kahvilassa Askaisissa Osanottajia kokouksessa oli yhteensä 27 henkilöä. Airiston-Velkuan kalastusalueen hallitus kokoontui vuonna 2010 neljä kertaa.

Talous

Tilinpäätös 1.1.– 31.12.2010 osoittaa 6 435,99 euron alijäämää. Rahastoissa on yhteensä 311 470,21 €. Kalastusalueella oli omaa pääoma 31.12.2010 yhteensä 392 491,65 €. Lisäystä omaan pääomaan edelliseen vuoteen verrattuna 28 802,82 €.

Hanketoiminta

Madehanke. Kalastusalue keräsi alkuvuonna, yhteistyössä Kustavin- ja Uudenkaupungin kalastusalueiden kanssa emomateita ammattikalastajien voimin. Taivassalon ja Kustavin alueilta toimitettiin mateet Suomen kalatalous- ja ympäristöinstituutin kalanviljelylaitokselle. Helmikuussa kutukypsät mateet lypsettiin ja hedelmöitetty mäti haudottiin koulun laitoksella. Poikasia kuoriutui Taivassalosta peräisin olevasta mädistä arviolta yli 1,5 miljoonaa kappaletta. Mateenpoikaset istutettiin vastakuoriutuneina emomateiden pyyntipaikoille.

VASU –taimen. Kalastusalue on yhteistyökumppanina Turku Amk:n hankkeessa, jossa tavoitteena on pienpoikas- ja mäti-istutukset kunnostettuihin purovesiin.

Alin sallittu solmuväli kuhan verkkokalastuksessa 31.12.2015 asti

Airiston - Velkuan kalastusalueella kuhan verkkokalastuksessa käytettävien verkkojen pienin sallittu solmuväli on 43 mm 31.12.2015 asti.

Lisäksi Askaisten Tuomonluotojen ja Loukkeenkarin vesialueille on annettu ajallinen ja alueellinen kalastusrajoitussuositus kuhan kutuajaksi toukokuun puolivälistä heinäkuun puoliväliin.

Kalavesien käyttö ja hoito

Kalastusalueen omatoiminen siianpoikasten kasvatusta onnistui hyvin. Helteisen kesän takia siiankasvatusta oli haastavaa. Siianpoikasten ravinnonkäyttö oli kuumimpaan aikaan vähäistä ja kasvu vaatimatonta, joten kasvatusta jatkettiin tavallista pidempään. Lopputulos oli kuitenkin hyvä. Marraskuun puolivälissä vapautettiin yhteensä noin 80 000 siianpoikasta Rymättylän ja Velkuan kasvatuspaikoista. Keskipituus sioilla oli 12 cm.

Nämä istukkaat ovat pyyntikokoisia kolmantena keväänä eli 2013. Airiston-Velkuan siiankasvatustoiminta käynnistettiin jo vuonna 2007.

Syksyllä kalastusalue aloitti mädin keräämisen Saaristomereltä yhteistyössä Suomen kalatalous- ja ympäristöinstituutin sekä ammattikalastajien kanssa. Ammattikalastajien rysiin uineista sioista on tarkoitus perustaa emokalasto Suomen kalatalous- ja ympäristöinstituutin kalanviljelylaitokselle. Merikutuisia siikoja lypsettiin ja mäti

hedelmöitettiin syksyllä Rymättylässä. Hedelmöitetty mäti siirrettiin Paraisille oppilaitoksen väliaikaiseen karanteenihautomoon. Emosiikojen terveydentila tutkitaan EVIRAssa. Emoista otetaan DNA- näytteet siikojen alkuperän selvittämiseksi.

Keväällä 2011 kuorituista poikasista valitaan oppilaitoksen kalanviljelylaitokselle emokalaparvi ja loput siirretään jatkokasvatukseen kalastusalueen merialtasiin. Suomen kalatalous- ja ympäristöinstituutin kalanviljelylaitokselle perustettavalla emokalastolla on tarkoitus turvata mädinsaantia myös tulevaisuudessa.

Taulukko 1. Airiston-Velkuan kalastusalueen tekemät kalaistutukset vuonna 2010.

Laji	Ikä	Määrä kpl
Meritaimen	2-v	8000
Made	vastakuoriutunut	yli 1,5 milj.
Saaristosiiika	kesänvanha	n. 80 000

Seuraavat vesialueen omistajat ovat osallistuneet kalavesienhoitoon antamalla valtakirjan omistaja- tai viehekorvaustuloistaan tai ohjanneet muita varoja kalastusalueelle:

Aalto Ilmo ym.	Laaksonen Matti	Puikkonen Milla ym
Aaltonen Janne	Laine Kauko	Pulli Raimo
Agge Kristiina	Laine Matti	Pursimo Eero ja Esa
Aitsaaren ok	Lapilan ok	Pöllänen Juha
Ajolan ok	Lappalainen Antero	Raita Leena
Artukan ok	Lehtisen ok	Ranki Toive
Arvonen Teppo ja Leena	Lehto Eino	Rannikko Aila
Dahl Timo ja Birgitta	Lehtonen Marita	Raumaharju-Uotila Ulla
Fortum Oyj	Lemon ok	Rautvuoren ok
Hakalan ok	Lempisaaren ok	Saarinen Ari
Heinäisten ok	Leppämaa Veikko	Saarni Antti
Heikkinen Kalevi	Luotonen Toivo kp.	Saarni Marita
Henttula Heikki	Manila-Keskitalo ok	Salavaisten ok
Höyttisten ok	Meinikkalan ok	Scheinin Mika ja Martin
Ilmanen Rami	Naantalin srk	Siltavuori Juha ja Sannamari
Isojärvi Jaakko	Nummela Maritta	Säteri Antti
Iso-Suinin ok	Nurkkala Brita	Tiurlan ok
Kaarinan kaupunki	Nurmio Heikki	Toivasten ok
Kainun ok	Okalan ok	Toivonen Anja
Kaistarniemen ok	Orre Oili ja Arto	Tuomalan ok
Kaitaniemi Hanna	Paavaistenkarin ok	Uudenkylän ok
Kajander Yrjö	Paavanen Pertti	Vainio Matti
Kantonen Kari	Palsalan ok	Valtonen Lasse
Katvesoja Terhi	Pankasalmi Jukka	Vanhakylän ok
Kettumaan ok	Papinoja Hannu	Vartiala Helvi
Korpikoski Heidi	Peltonen Sirkka-Liisa	Vaurio Jukka
Koskelainen Jarmo	Pietilä Erkki ja Harri	Vesa Reino
Kultarannan ok	Pihlasto Kaarlo	Viljanen Aune
Kyllönen Seppo	Piironen Esa	von Haartman Jan
Laakio Tiina	Pohjankylän ok	

Merimetsojen häirintä ja kannanrajoitustoimet

Kalastusalue sai 6.5.2010 ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvaraosastolta luvan merimetsojen munien sterilointiin Kalmanhohteen luodolla ja uusien pesintäyrittysten häirintään Velkuanmaan eteläpuolelta lähes Mynälähden pohjukkaan asti.

Kalmanhohteella aloitettiin munien sterilointi 7. toukokuuta. Luodolla oli 332 pesää. Keskimäärin munia oli 3,9 per pesä. Munia rei'itettiin siten, että jokaiseen pesään jätettiin yksi ehjä muna. Työkaluna oli 30 cm:n rima, jonka läpi oli lyöty naula. Noin kahdessa tunnissa käsiteltiin yhteensä 946 munaa.

Kalmanhohteella käytiin toistamiseen 19.5. Täydennysrei'itys tehtiin siten, että pesään jäi edelleen yksi ehjä muna.

Kaikkiaan uusia rei'ityksiä tehtiin 134 kpl. Pesien määrä oli hieman vähentynyt edellisestä kerrasta eli nyt jäljellä oli 303 pesää

Kalmanhohteella rei'itettiin kahdella käynnillä yhteensä 1 080 munaa. Merimetsot munivat luodon runsaaseen 300 pesään yhteensä noin 1 400 munaa. Keskimäärin munia oli 4,5 per pesä.

SYKE laski kesällä Kalmanhohteella kuoriutuneen 73 poikasta. Ympäristöministeriön kannanhoitosuunnitelman mukaan keskimääräinen lentopoikastuotto on 1,85 poikasta pariskuntaa kohden. Voidaan siis arvioida, että Kalmanhohteelta olisi lähtenyt lentoon ilman rei'itystoimia noin 600 merimetson poikasta.

Loukkeenkarilla pudotettiin 17.5. kahdeksan puupesää, joissa yhteensä 32 munaa. Loukkeenkarilla oli yhteensä noin 50 pesää tai rakenteilla olevaa pesää. Merimetsot hylkäsivät käynnin jälkeen tässä kohteensa kaikki pesänsä.

Pesintäyritykset puihin olisivat todennäköisesti onnistuneet ilman häirintätoimia. Loukkeenkarilta olisi ollut noin kilometrin matka alueen merkittävimmälle kuhan kutualueelle Tuomonkareille.

Lisäksi saatiin yhteydenottoja mahdollisista pesintäyrityksistä seuraavista kohteista: Korkianluodonkari, Tuomonkarit, Saarninen, Kaskistenkarit, Räiskä ja Uksmunni.

Hyljetilanne

Suomen Lounais-Saarenmaan lentolaskennoissa havaittiin touko-kesäkuun vaihteessa 8 330 harmaahyljettä. Tämä on yli 87 prosenttia koko Suomen hallikannasta. Hylkeet aiheuttavat merkittäviä pyydysvahinkoja ja saalismenetyksiä kalastusalueen vesillä. Vesialueen omistajia kehoitetaan myöntämään luvat vesialueilleen mahdollisesti haettavaan metsästyslupiin. Aktiivisuutta tarvitaan ammattikalastajilta, metsästäjiltä ja vesialueenomistajilta. Varsinais-Suomen riistanhoitopiiri myönsi koko alueelleen yhteensä 146 hylkeenmetsästyslupaa kaudelle 2009 - 2010, joista käytettiin 85 kpl. Hylkeenmetsästys on sallittua riistanhoitopiirin luvalla 16.4.-21.12.

Kalastusalueen tunnustuspalkinto v. 2010 myönnettiin metsästäjä Asko Närväselälle kalastusalueen kokouksen yhteydessä. Perusteluina aikaa ja vaivaa säästämättä, menestyksellä ja luvallisesti hoidettu harmaahylkeiden metsästys kalastusalueella.

Kalastuslupien myynti

Kalastusalueen verkkosivujen ja toimiston kautta välitettiin Airiston- (48 kpl / 1052 €) ja Pohjankylän yhtenäiskalastuslupa-alueelle (38 kpl / 839 €) sekä Rymättylän Talakorven vesialueelle (1 kpl / 30 €).

Omistajakorvaukset

Kalatalousyksikkö tilitti vesialueen omistajille tuloutettavia kalastuksenhoitomaksuvaroja vuodelta 2010 yhteensä 16 563 € (14 528 €).

Vesialueiden omistajille tuloutettavia viehekalastusmaksuvaroja tilitettiin kalatalousyksiköstä vuodelta 2009 yhteensä 55 758 € (51 998 €). Suluissa vuonna 2010 saadut tilitykset.

Kalastusalueen toimesta tehty kalastuksenvalvonta

Kalastusalueen isännöitsijä teki yhteensä 13 valvontakierrosta. Valvontatapahtumia kirjattiin näillä kierroksilla 95. Viehekalastajia tai pilkkijöitä tarkastettiin yhteensä 117 henkilöä. Näyttömääräyksiä kirjoitettiin kymmenen kappaletta. Verkkoseipäitä tai kanistereita (ilman pyydystä) poistettiin yhteensä 6 kpl. Yksi luvaton lahtirysä takavarikoitiin Ruissalon pohjoissalmesta.

Muistutukset ja valitukset

Kalastusalue otti toimintavuonna kantaa:

Hirvijoen ja Maskunjoen tulvasuojelu Hirvijoen suistoa ruoppaamalla ja järjestely-yhtiön sääntöjen vahvistaminen (Masku),

Ammattikalastuksen toimintaedellytysten kehittäminen Kaarinan kaupungissa (Kaarina),
Lausunto Mynälähdän ammattikalastajien hakemukseen koskien poikeuslupaa merimetson rauhoitusmääräyksiin, Lounais-Suomen ympäristöohjelman välitarkistus 2010 – 2013 (Varsinais-Suomen ELY-keskus Ympäristö ja luonnonvarat),

Runkovesijohdon ja paineviemärien rakentaminen Särkängsalmeen ja Taattistenjärveen sekä töiden aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä (Naantali),

Valitus Länsi-Suomen ympäristölupaviraston lupapäätöksestä: Turun sataman kunnossapitoruoppaus ja ruoppausmassojen läjitys Rajakaran alueelle sekä hakemus töiden aloittamisesta ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä (Turun satama),

Trollgärda vattenandelslag ympäristölupa (Trollgärda vattenandelslag)

Tiedotus

Airiston-Velkuan kalastusalue tiedotusvälineissä 2010:

05.01. Turun Sanomat: Airiston-Velkuan kalastusalue valittaa Rajakaran läjitysluvasta

05.01. Vakka-Suomen Sanomat: Ammattikalastus Naantalin saaristo-ohjelmaan

05.01. Vakka-Suomen Sanomat: Kalastusalue valittaa läjitysluvasta Airistolle

21.01. Vakka-Suomen Sanomat: Mynäjokeen ja Laajokeen ehdotetaan lohi-istutuksia

05.02. Yle Turku: Madekantaa elvytetään istutuksilla

16.02. Vakka-Suomen Sanomat: Merialueella elvytetään madekantoja istutuksin
05.03. Turun Sanomat: Merimetsoja saa tuhota jo tänä keväänä
14.03. Turun Sanomat: KHO tiukkana Nesteen öljypäätöissä
27.03. Turun Sanomat: Mynälähdelle haetaan lupaa merimetsojen ampumiseen
30.03. Vakka-Suomen Sanomat: Merimetsojen metsästys käynnistymässä Mynälähdellä
30.03. Turun Sanomat: Rysäsilakan kalastajat kaipaavat pakkasvarastotilaa
01.04. Vakka-Suomen Sanomat: Metsästyslupa jäänee saamatta – Mynälähdelle laaja merimetsotutkimus
03.04. Turun Sanomat: Aurajoen meritaimenten jälkeläiset tulivat kotiseudulle
07.04. Vakka-Suomen Sanomat: Rysäkalastus tarvitsee pakkasvaraston Tuomaraisiin
09.04. Rannikkoseutu: Meritaimenet molskahtivat Särkänsalmeen
13.04. Vakka-Suomen Sanomat: Meritaimenia istutettiin Laajokeen
15.04. Vakka-Suomen Sanomat: Mynälähdän veden laatua parannetaan pilottihankkeella
20.04. Vakka-Suomen Sanomat: Mateenpoikaset kasvavat jo meressä
22.04. Vakka-Suomen Sanomat: Naantalissa kisa silakkaruoasta
26.04. Yle Turku: Merimetsojen ampumislupia alettu myöntää
03.05. YLE Turku: Merimetsojen ammunталuvat Mynälähdelle ja Lokalahdelle
04.05. YLE Turku: Merimetsa rikkoi ihmisten aikaansaaman sovun
07.05. Iltalehti: Merimetsojen pesien tuhoaminen alkoi Turun saaristossa
07.05. YLE Turku: Merimetsokiistassa käänne – munien reititys aloitettu
08.05. Turun Sanomat: Tietävästi ensimmäinen sterilointilupa Suomessa – Merimetsokolonian munat saivat piikistä Mynälähdellä
20.05. Turun Sanomat: Sterilointioperaatiota jatkettiin Mynälähdellä – osa merimetsoista hylkäsi reititetyt munansa
25.05. Vakka-Suomen Sanomat: Lähiruokaa rysästä
27.05. Vakka-Suomen Sanomat: Luvat kalastukseen pitää olla kunnossa
12.06. Turun Sanomat: Kalastus toteutettava kestäväällä ja paikallisesti hyväksytyllä tavalla
24.06. Turun Sanomat: Mynälähdelle perustetaan kuhan kuturauhoitusalue
20.08. Turun Sanomat: Merimetsot lentäneet kalojen perässä lahtaajia karkuun
29.08. Turun Sanomat: Omistajat aiotaan pakottaa vuokraamaan vesialueitaan
31.08. Turun Sanomat: Pula saaliista vai vesistä
12.11. Vakka-Suomen Sanomat: Mynälähdän tyhjentäminen merimetsoista on mahdollista
12.11. Turun Sanomat: Siioista lypsetyt mäti ja maiti kohtaavat suoraan rysän päällä
12.11. Rannikkoseutu: Emokalaparvi perusteilla – siian kasvatusta jatketaan
17.11. Kaupunkiutiset: Siikasaaliita luvassa
18.11. Turun Sanomat: Jätevedenpuhdistamo nărăstää kalastusalueetta
20.11. Åbo Underrättelser: Matfisk smakar åt skarven
Lisäksi merimetsojen munien reitityksestä uutisoitiin kesällä Turku TV:n, YLEn Lounais-Suomen alue TV:n, MTV3:n kymppin uutisten, Nelosen uutisten ja YLEn klo 20.30 uutislähetysissä.
Turun Radio ja Radio Vega Åboland teki aiheesta useita juttuja.
Marraskuussa kalastusalueen siiankasvatusta ja mädinhankintaa uutisoitiin YLEn Lounais-Suomen alue TV:n ja MTV3:n kymppin uutisten lähetysissä.

Muu toiminta

Airiston-Velkuan kalastusalue edustettuna 2010:

19.01. Suomen ammattikalastajaliiton seminaari Turku,
20.01. Kalaviikkoseminaari Turku,
20.01. RKTL:n riistapäivät Turku,
15.02. Kalatalouden keskusliiton kalastusalueeristeily Helsinki,
12.03. Paikallinen kalastusalueeristeily (ELY-keskus) Turku,
17.03. L-S Kalatalouskeskus 60v. seminaari Turku,
15.04. VELMU –seminaari Helsinki,
28.04. Lemon osakaskunnan kokous Kaarina,
05.05. Isännöitsijä-puheenjohtajapalaveri, Uusikaupunki
21.05. Itämeri foorumi Turku,
25.05. Troolikalastus Mynälähdellä neuvottelutilaisuus Taivassalo,
01.06. Saaristomeri –ilta seminaari Turku,
27.08. Uudenkaupungin kalastusmessut,
13.09. Vajaahyötykalahanke tiedotustilaisuus Taivassalo,
08.10. Isännöitsijä-puheenjohtajapalaveri. Särkisalo.
04.11. Merimetsoneuvottelukunnan kokous Turku,
16.11. Naantalın saaristolautakunnan kokous Naantali,
26.11. Pro Kala ry:n Silakkapaja seminaari Naantali,
30.11. Lounais-Suomen ympäristöohjelmaseminaari Laitila,

15.12. KKL:n isännöitsijäkoulutus Lahti,

12.04. Kalastusalue järjesti infotilaisuuden Velkuan Vaihelassa. Ohjelmassa projektipäällikkö Pekka Alho: Turku amk:n Mynälahti -hankkeet, Kalatalouspäällikkö Kari Ranta-aho: kalatalousviranomaisen ajankohtaiskatsaus, Isännöitsijä Timo Saarinen: ajankohtaista kalastusalueelta, Kalatalousneuvos Johannes Pelkonen: Velkuan kalastusalueen historiikki 1989 – 2008 (löytyy kalastusalueen verkkosivuilta).

29. – 30.05. Rysän päällä Naantalissa –tapahtuma, yhteistyössä Naantalin kaupungin ja -matkailun, Pro Kalan ja Suomen kalatalous- ja ympäristöinstituutin kanssa. Tapahtuma järjestettiin Naantalin venemessujen yhteydessä. Tapahtumassa tuotiin rysäsilakkaa eri tavoin esille.

Lisäksi isännöitsijä on osallistunut Saaristomeri työryhmän / Pro Saaristomeri-, Ammattikalastuksen- ja vesiviljelyn sijainninohjaustyöryhmän- sekä Varsinais-Suomen vesienhoidon yhteistyöryhmän kokouksiin.

Kaikkiin vesialueen omistajien ja sidosryhmien kyselyihin, yhteydenottoihin ja avunpyyntöihin pyrittiin vastaamaan käytettävissä olevien resurssien mukaisesti.

Kalastusalueen kotisivut toimivat osoitteessa www.airistovelkua.fi.

Vesialueiden omistajarekisterien täydentäminen käynnistettiin ja kalastusalueen kotisivujen päivittäminen on jatkuvaa.